

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 11C/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718205817
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6718205817.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou v spore žalobcov: I./D. E., P.. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX V., II./N. E., P.. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX V. H., III./T. E., P.. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX V. H., v zastúpení: JUDr. Radko Petruňo, advokát, Advokátska kancelária ABELOVSKÝ-PETRUŇO so sídlom Tehelná 189/2, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova ul.4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, v zastúpení: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 80.655,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi I. sumu 20.000,- eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyni II. sumu 20.000,- eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi III. sumu 15.000,- eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd konanie sčasti nároku na zaplatenie sumy titulom náhrady nákladov vynaložených na zriadenie pomníka v sume 491,99 eur uplatneného žalobcom I. a nároku na zaplatenie sumy 163,81 eur titulom náhrady nákladov vynaložených na pohreb a kremáciu uplatneného žalobcom III. z a s t a v u j e .

V. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

VI. Žalovaný je p o v i n ť nahradiť žalobcovi I., žalobkyni II. a žalobcovi III. trovy konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou, doručenou okresnému súdu dňa 27.10.2018, domáhali voči žalovanému zaplatenia sumy titulom náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca I. a žalobca III. vyčíslenej sumy titulom náhrady nákladov vynaložených na zriadenie pomníka a náhrady nákladov vynaložených na pohreb a kremáciu.

2. Okresný súd medzitémnym rozsudkom č.k. 11C 37/2018-226 dňa 11.04.2019 rozhodol tak, že základ žalovaných nárokov žalobcov I., II. a III. je daný. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 16Co 151/2019-312 zo dňa 11.06.2020 medzitémny rozsudok okresného súdu potvrdil.

3. Predmetom ďalšieho konania vo veci bola preto výška žalobcami uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy.

4. Žalobcovia v elektronickom podaní doručenom okresnému súdu dňa 30.11.2020 uviedli, že navrhujú v konaní vypočuť všetkých žalobcov a svedka - manželku žalobcu III. z dôvodu preukázania rodinných a citových väzieb k zosnulému synovi a bratovi. Zároveň žalobcovia uviedli, že zosnulý dlhodobo býval so žalobcami v spoločnej domácnosti. Potom čo sa žalobcovi III. narodila dcéra presťahoval sa zosnulý do bytu vo Zvolenskej Slatine neďaleko rodičovského domu. Rodičov navštevoval takmer denne. Ak z dôvodu pracovnej, či inej vyťaženia nemohol rodičov navštíviť, vždy im aspoň zavolať. Rodičom, ktorí sú na dôchodku robil spoločnosť, vypomáhal im pri prácach okolo domu a záhrady, striedali sa pri varení. Bol manuálne zručný, bavila ho práca v záhrade. Zosnulý otcovi pravidelne pomáhal s prácami v dielni, bol to prvorođený syn a otec sa v ňom videl. Žalobcovia takmer denne chodievajú na cintorín. Žalobkyňa II. denne zapalať pri jeho fotke sviečku. Žalobkyňa II. má depresie, v noci nemôže spať, sú jej obvodným lekárom predpisované utišujúce lieky neurologické a lexaurin a používa tiež v lekárni dostupné voľnopredajné medikamenty na ukludnenie na bylinnej báze, a to persen forte a magnézium. Psychologickú, či psychiatrickú pomoc matka zosnulého ako osoba vyššieho veku, žijúca na dedine s predsudkami a obavami, čo povedia ľudia, odmieta vyhľadať. Žalobcovia sú si vzájomnou podporou, spoločne prekonávajú stratu blízkej osoby. Žalobcu III. spájalo s bratom silné puto. So smrťou brata odišla polovica z neho. Žalobca III. sa snaží so smrťou brata vyrovať už aj kvôli rodičom. Na štedrý deň roku 2016 emocionálne vypätie žalobca III. nezvládol a bolo nutné k nemu privolať záchrannú zdravotnú službu. Zosnulý každoročne trávil štedrovečernú večeru s bratovou rodinou a toto boli prvé Vianoce bez jeho prítomnosti. Od smrti brata má žalobca III. problém s vysokým krvným tlakom, denne užíva lieky na tlak a absolvuje pravidelné kontroly v internej ambulancii. Pred tragickou udalosťou nemal so srdcom žiadne problémy, na tlak sa vôbec neliečil. Zosnulý žalobcovi III. pomáhal so starostlivosťou o malú dcéru. Rodina každoročne trávila spoločne dovolenku či na Slovensku alebo v zahraničí. Citové väzby rodičov a brata so zosnulým boli veľmi silné a stabilné. Permanentne ich budovali vzájomným stretávaním sa, rozhovormi, vzájomnou pomocou takmer na dennej báze. Úmrtie zosnulého spôsobilo žalobcom vážnu traumu, ktorá je prakticky neodstrániteľná. Za týchto okolností je prirodzené, že žalobcovia z nečakanej smrti zosnulého dodnes prežívajú pocity úzkosti a zúfalstva. K tvrdeniu žalovaného o absencii reflexných prvkov žalobcovia uviedli, že zosnulý mal v čase dopravnej nehody oblečenú modrú bundu s bielymi reflexnými prvkami. K zrážke došlo na úseku s verejným osvetlením, preto nemožno konštatovať, že zosnulý porušil akúkoľvek právnu povinnosť a nebol vybavený reflexnými prvkami. Žalobcovia zároveň poukázali na výsledky dokazovania v trestnom konaní a obsah znaleckého posudku č. 184/2017 zo dňa 20.04.2017, realizovaného v trestnom konaní, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že ani pri jednej z vykonaných analýz nevzišiel iný záver než ten, príčinou dopravnej nehody s následkom smrti zosnulého bola skutočnosť, že vodič autobusu v obci sa pohyboval neprimerane vysokou rýchlosťou, vyššou približne o 50 km/h než je rýchlosť povolená v obci. Zo znaleckého posudku tiež vyplynulo, že keby sa bol vodič autobusu pohyboval predpísanou rýchlosťou, k zrážke by vôbec nedošlo. Zosnulý nemohol zrážke zabrániť. Technickou príčinou nehody bol pohyb autobusu v obci rýchlosťou vyššou ako je povolená ako aj to, že zosnulý svojim pohybom cez vozovku nedonútil vodiča autobusu k zmene smeru a rýchlosti a nevytvoril mu nebezpečenstvo a náhlu prekážku. Žalobca I. a žalobca III. zároveň zobrali žalobu v časti, v ktorej sa domáhali zaplatenia nákladov vynaložených na zriadenie pomníka pre zosnulého a spojené s kremáciou a pohrebom späť a v tejto časti žiadali konanie zastaviť.

5. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 16.01.2019 okrem iného uviedol, že nebohý mal spoluúčasť na dopravnej nehode, pretože vošiel na vozovku dňa 30.11.2016 o 22.40 hod. bez reflexných prvkov a v čase nehody mal v krvi 1,59 g/kg alkoholu, čo predstavuje okolo 3,2 promile. Uvedené skutočnosti majú zásadný význam pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

6. Na pojednávaní dňa 14.06.2021 súd na návrh žalobcov vypočul žalobcov. Žalobca I. vypovedal, že sa mu ťažko v tejto veci vyjadruje. V priebehu svojej výpovede plakal. Uviedol, že zosnulý bol jeho prvorođený syn, navštevoval domácnosť rodičov denno-denne, veľmi dobre si spolu rozumeli, vypomáhal im so všetkými prácami v domácnosti, bol veľký pedant. Situácia, ktorá sa stala, a to strata prvorođeného syna za týchto okolností sa veľmi ťažko vysvetľuje, život sa výrazne zmenil, cíti hlboký smútok, stále na syna myslí, nevie sa so situáciou vyrovať. Po tragickej udalosti navštívil obvodného lekára, ktorý mu predpísal lieky na spanie, pretože mal problém so spánkom. Výrazne sa zhoršil jeho

duševný stav. Pri práci, ktorú často realizoval so synom stále na syna myslí, rozmýšľa ako by to syn urobil lepšie, čo by mu na to povedal. Žalobca I. neustále cíti hlboký zármutok.

7. Na pojednávaní súd vypočul žalobkyňu II., ktorá počas celej výpovede plakala. Uviedla, že sa jej zrútil celý svet. Po tragickej udalosti je neprestajne na liekoch, navštevuje ambulanciu svojho všeobecného lekára, ktorý jej predpisuje lieky na ukludnenie. Uviedla, že žije na dedine, že má zábrany vyhľadať odbornú lekársku pomoc psychológa, či psychiatra. Zosnulý syn ich domácnosť navštevoval denno-denne, výrazne v domácnosti rodičom pomáhal, varieval, nakoľko žalobkyňa II. má zdravotné problémy rôzneho druhu. Pomáhal obhospodarovať záhradu. Má jeho fotku na komode, každý deň páli za neho sviečku, takmer denno-denne je na cintoríne. Je to pre ňu nesmierne ťažká situácia, ani v podstate nevie opísať čo prežíva. Večer nevie zaspáť, stále myslí na syna, aj s odstupom času sa jej stáva, že keď vonku vidí niekoho podobného synovi, že je oblečený ako chodieval oblečený on, tak sa ho chce dotknúť, stále dúfa, že sa jej syn vráti. Je pre ňu ťažké o tom rozprávať. Celá rodina si vzájomne vypomáha, finančne aj inými spôsobmi, takto žili aj pred smrťou syna, mali veľmi dobrý a intenzívny rodinný život. Stretávali sa v súkromí, na rodinných oslavách. Stratu, ktorú zažila sa ťažko opisuje, kým to človek nezažije, tak to nepochopí. Matky by rozhodne nemali pochovávať svoje deti.

8. Žalobca III. na pojednávaní vypovedal, že stratu brata prežíva veľmi zle. Zavolali ho identifikovať telo brata po dopravnej nehode. Vtedy sa mu zrútil celý svet, mali vybudovaný veľmi dobrý vzťah ako bratia, dobre si rozumeli. Po tragickej udalosti sa žalobcovi III. zhoršil zdravotný stav, má zvýšený krvný tlak. Nevie prežívať radosť z vianočných sviatkov, pretože pred smrťou brata stále sviatky trávili spolu ako rodina. Boli v denno-dennom kontakte. Keď má človek súrodenca, môže s ním zdieľať rôzne životné situácie. Žalobca III. o túto istotu v dôsledku dopravnej nehody prišiel. S bratom trávili spolu aj dovolenky, aj voľný čas, venovali sa futbalu, venovali sa dcére žalobcu III, brat vypomáhal so starostlivosťou o neter. U žalobcu III. pretrvávajú stavy smútku, že sa musí nejakým spôsobom vykričať, nejakým spôsobom ventilovať. Strata brata sa veľmi ťažko opisuje, brat mu neskutočne chýba, nevie sa s týmto žiadnym spôsobom vyrovnáť. Psychologickú poradňu nevyhľadal, komunikujú o tom v rodine, snažia si vzájomne pomáhať a s tragédiou sa vyrovnáť.

9. Súd na návrh žalobcov vypočul v konaní svedkyňu - manželku žalobcu III., ktorá vypovedala, že celá rodina tragickú udalosť niesla veľmi ťažko. Ona sama síce nemá vzdelanie v oblasti psychológie, ale snažila sa na internete nájsť informácie ako postupovať a poskytnúť podporu rodinným príslušníkom po takejto tragédii. Svokre pomohla tým spôsobom, že navštívili obvodného lekára aby jej predpísal liečbu, pričom situáciu priebežne konzultovala s lekárom. Je pravda, že nebohý najprv obýval s nimi spoločnú domácnosť, až po narodení dcéry sa švagor odsťahoval niekoľko sto metrov od domácnosti brata. Boli v každodennom kontakte, nebohý pomáhal rodičom, bratovi, stále niečo majstrovali, robili práce v záhradke. Nebohý sa výrazne venoval rodičom, trávili s nimi veľa času. Rodina trávila aj spoločné dovolenky, či už v zahraničí alebo na Slovensku. Vzájomne si vypomáhali, či už s varením, pri prácach v domácnosti, ale aj finančne. Vo vzťahu k svokrovcom je ťažko vyjadriť stratu, ktorú utrpeli, stále dúfali, že sa nebohý syn ožení, že budú mať ešte ďalšie vnúčatá, nakoľko majú len jednu vnučku zo strany žalobcu III. Rodičia nebohého chodia na cintorín porozprávať sa so synom. Bolo to ťažké aj počas corony, lebo tam nemohli chodiť alebo keď mala svokra zdravotné problémy. Každému zo žalobcov táto tragédia zobrala zo života, nie sú v dobrom psychickom stave. Manžel tragickú udalosť nedokázal spracovať, riešil to tak, že šiel na balkón a tam sa vyplakal. Súrodenci boli na seba veľmi naviazaní. Žalobca III. sa vyjadril, že po smrti brata odišla polovička z neho. Cez prvé Vianoce po tragickej udalosti sa stalo, že najprv rodina išla na cintorín, potom mali slávnostnú večeru, manželovi prišlo zle, preto svedkyňa musela volať záchranku. Bolo to z dôvodu, že nebohý švagor trávil s nimi každé vianočné sviatky. Od tragickej udalosti má žalobca III. problémy s krvným tlakom. Lekár to zdôvodnil zvýšeným stresom, ktorý manžel prežíva. Svedkyňa svokre zakupuje voľnopredajné lieky na ukludnenie, sú to lieky na bylinnej báze, pretože svokra má problémy so žalúdkom, tak sa snažia liečbu riešiť najmä prírodnou cestou. Nebohý švagor chýba rodine v každodennom živote, je veľmi ťažké opísať túto situáciu slovami.

10. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní zotrval na skutkových tvrdeniach uvedených vo vyjadreniach žalovaného a nemal žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania.

11. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 45/2017, zo znaleckého posudku č. 184/2017 súd zistil, že predmetom znaleckého dokazovania bola analýza nehodového deja so zameraním sa na stanovenie priebehu dopravnej nehody autobusu MAN a chodca a posúdenie možnosti zabránenia dopravnej nehode. Znalec sa vyjadroval k možnostiam zabránenia vzniku dopravnej nehody v konkrétnych podmienkach cestnej premávky zo strany vodiča autobusu a zo strany chodca - nebohého. Konštatoval, že technickou príčinou dopravnej nehody bol pohyb autobusu MAN v obci rýchlosťou vyššou ako je povolená. Ak by sa v čase vstupovania chodca do vozovky pohyboval autobus MAN najvyššou prípustnou povolenou rýchlosťou v obci, potom by sa v čase opustenia vozovky chodcom nachádzal autobus približne 43 až 51 m od koridoru pohybu chodca a k dopravnej nehode by nedošlo.

13. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 45/2017 zo dňa 06.12.2017 súd zistil, že obžalovaný U. B., nar. XX.XX.XXXX bol uznaný vinným, že dňa 30.11.2016 v čase o 22.40 h. v obci Zvolenská Slatina na osvetlenej ceste I/16 v km 12.47 viedol ako vodič autobusu zn. MAN Lion Coach v smere od mesta Detva na mesto Zvolen, pričom v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti približne o 50 km/h zrazil v jeho jazdnom pruhu chodca D. E. pohybujúceho sa po vozovke bez reflexných prvkov v smere od jej ľavého okraja k pravému okraju z pohľadu vodiča autobusu, čím porušil dôležitú povinnosť uvedenú v § 16 ods. 1, ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a poškodenému spôsobil úrazový šokový stav so stratou krvi mimo cieвне riečisko pri mnohopočetných poraneniach rôznych častí tela, ktoré sú nezlučiteľné so životom a ktorým na mieste podľahol, pričom v krvi poškodeného bola špeciálnou kvantitatívnou metódou pomocou plynovej chromatografie zistená koncentrácia 1,59 g/kg alkoholu v krvi. Obžalovaný bol odsúdený za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a/ Trestného zákona.

14. Z oznámenia škodovej udalosti žalovanému k číslu poistnej zmluvy poisteného - škodcu XXXXXXXXXXXX, ktoré realizoval žalobca III. dňa 12.12.2016 súd zistil, že si postupom podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uplatnil nárok na plnenie u žalovaného za škodovú udalosť, ktorej účastníkov, priebeh a okolnosti uviedol v oznámení.

15. Z lekárskej správy ošetrojúceho lekára žalobkyni II. súd zistil, že žalobkyňa II. užíva lieky neurol, lexaurin z dôvodu zdravotných problémov spočívajúcich v depresiách, zlom spánku, pravidelne navštevuje ošetrojúceho lekára podľa lekárskej správy od 27.03.2017 do 27.10.2020.

16. Z lekárskej správy ošetrojúceho lekára žalobcu III. súd zistil, že dňa 24.12.2016 bola žalobcovi III. volaná rýchla záchraná pomoc z dôvodu vysokého krvného tlaku. Na vyšetrení žalobca III. uviedol zhoršenie zdravotného stavu z dôvodu pohrebu v rodine, pochovali brata, ktorého zrazil autobus. Doteraz medikáciu nebral žiadnu. Žalobcovi III. bola predpísaná medikamentózna liečba z dôvodu vysokého krvného tlaku.

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadost'učinenie.

19. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

22. Podľa § 4 ods. 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

24. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

25. Podľa § 52 ods. 3 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, chodci smú ísť po krajnici alebo po okraji vozovky najviac dvaja vedľa seba, ak tým najmä za zníženej viditeľnosti alebo za zvýšenej premávky neohrozia alebo neobmedzia cestnú premávku; to neplatí pre osoby, ktoré sa pohybujú po krajnici alebo po okraji vozovky na lyžiach, korčuliach, kolobežke, skejtborde alebo na obdobnom športovom vybavení, ktoré sa môžu pohybovať len v rade za sebou. Za zníženej viditeľnosti musí mať chodec idúci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev.

26. Pretože žalobca I. a žalobca III. zobrali žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie náhrady nákladov vynaložených na zriadenie pomníka, nákladov vynaložených na pohreb a kremáciu späť, súd konanie v tejto časti zatavil.

27. To, že nárok žalobcov v konaní je daný a žalovaný je osobou pasívne vecne legitimovanou v tomto konaní, ustálil okresný súd medzitýmnym rozsudkom potvrdeným odvolacím súdom.

28. Pokiaľ ide o argument žalovaného, že nebohý mal spoluúčast' na predmetnej nehode, keď vošiel na vozovku v čase o 22.40 h. bez reflexných prvkov a v čase dopravnej nehody mal v krvi 1,59 g/kg alkoholu v krvi, pričom uvedené skutočnosti majú zásadný význam pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a je potrebné ich zohľadniť, súd sa s argumentom žalovaného nestotožňuje. V trestnom konaní vedenom Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 1T 45/2017 v rámci znaleckého dokazovania nebolo preukázané spoluzavinenie nebohého na vzniku a priebehu dopravnej nehody v dôsledku požitia alkoholu. Z ustálenia nehodového deja so zameraním na priebeh dopravnej nehody a posúdenia možnosti zabránenia dopravnej nehody jednoznačne vyplynulo, že technickou príčinou dopravnej nehody bol pohyb autobusu v obci rýchlou vyššou ako je povolená. Spoluzavinenie nebohého chodca nebolo zistené. Spoluúčast' nebohého na predmetnej nehode nie je možné konštatovať ani v súvislosti s nepoužitím reflexných prvkov. Paragraf 52 ods. 3 zákona o cestnej premávke určuje povinnosť chodca mať na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev v prípade ak sa chodec pohybuje po krajnici alebo po okraji vozovky za zníženej viditeľnosti. Aj keď k dopravnej nehode došlo v čase o 22.40 h. dňa 30.11.2016, stalo sa tak na osvetlenej ceste v mieste presne identifikovanom vo výrokovvej časti trestného rozsudku. Na základe uvedeného nie je možné skonštatovať spoluúčast' nebohého na dopravnej nehode.

29. Náhla smrť dieťaťa, súrodenca je pre rodičov a žijúcich súrodencov vždy mimoriadnym zásahom do ich osobnostných práv, preto má súd za to, že nebolo potrebné preukazovať mimoriadnosť zásahu, pretože s prihliadnutím na príbuzenský vzťah ide o okruh najbližších rodinných príslušníkov, nárok žalobcov v konaní bol na základe uvedeného daný. Zákon nevymedzuje ani okruh osôb, ktoré majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ani kritéria určenia konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, nie sú

naformulované žiadne objektívne kritériá a podmienky, na základe ktorých by sa mali vzniknuté zásahy odškodňovať a ktorými by mala byť určená výška nemajetkovej ujmy. Z judikatúry súdov Slovenskej republiky vyplýva, že výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou blízkej osoby bola priznaná v sume približne od 8.000,- do 30.000,- eur, pričom súdy hodnotili vzniknuté následky ako do určitej miery štandardné (smútok, žiaľ, apatia, dočasná strata životného elánu, radosti a podobne) a potom následky, ktoré majú vážnejší dopad na zdravie a životy osôb (vážne psychické traumy, iné zdravotné následky, trvalý dlhodobý vplyv na stratu pracovnej či spoločenskej uplatniteľnosti).

30. Na základe skutkových tvrdení žalobcov a vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zohľadňujúc okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobcov došlo a závažnosť vzniknutej ujmy, určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy pre každého z rodičov nebohého v sume 20.000 eur a pre súrodenca v sume 15.000 eur. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd zohľadnil závažnosť vzniknutej ujmy u žalobcov, ktorú vyhodnotil ako štandardnú, t.j. pretrvávajúci smútok, žiaľ, apatia, pocit straty. Nebohý nezdíeľal s rodičmi, ani s bratom spoločnú domácnosť, pozostalí neboli od neho ekonomicky závislí. V konaní síce nebola preukázaná výrazná zmena spôsobu ich života po tragickej nehode, súd však pri rozhodovaní zohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa II. následkom zhoršenia psychického stavu v dôsledku straty syna, užíva lieky proti stavom úzkosti spôsobujúce pocit uvoľnenia a ukludnenia, znižujúce psychické napätie a strach. V prípade žalobcu III. súd zohľadnil zhoršenie jeho zdravotného stavu v dôsledku prežívajúceho stresu, keď žalobca III. po smrti brata začal užívať lieky na zníženie krvného tlaku z dôvodu pretrvávajúceho vnútorného stresu a napätia. Súd nemohol opomenúť ani správanie žalobcov na pojednávaní, ktorí počas svojej výpovede plakali, z ich správania bolo zreteľné, že ani s odstupom času sa so vzniknutým zásahom do ich rodinného života nevedia vysporiadať a stratu syna a brata stále pociťujú ako veľmi intenzívnu, spôsobujúcu duševnú bolesť a utrpenie.

31. Žalobcovia v konaní skutkovo netvrdili a ani nepreukázali také vzniknuté následky, ktoré by mali krajne vážny dopad na ich životy a zdravie, napr. vážne psychické traumy, dlhodobý, prípadne trvalý vplyv na stratu pracovnej a spoločenskej uplatniteľnosti. Preto súd žalobu vo zvyšnej časti sumy uplatnenej titulom náhrady nemajetkovej ujmy zamietol. Je však potrebné konštatovať, že nemajetková ujma, ktorá žalobcom vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnosti ani odškodniť nedá, pretože nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčíslieť rozsah vzniknutej ujmy. V dôsledku smrti blízkej osoby - syna, brata bol natrvalo narušený rodinný život žalobcov.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní. Žalobcovia boli úspešní čo do právneho základu veci. Pretože výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, ktorú žalobcovia nemohli nijako predvídať, pretože je to objektívne nemožné, je nepochybné, že žalobcovia boli v konaní plne procesne úspešní čo do základu uplatneného nároku. O konkrétnej výške trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne

doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).